

Riistanhoidosta.

V. M. Klemola.

Riistanhoitokäsite on suurimmassa osassa maattamme vielä varsin nuori. Riistalla tarkoitetaan ensinnä sellaisia vilttejä eläimiä, joista ihmisen taloudessa on tavalla tai toisella — joko lihan tai nahkain eli siis turkisten muodossa — hyötyä. Vaikkakin riistan tuotama hyöty on tunnettu ja tunnustettu kaikkialla jo ammoisista ajoista aivan samoin kuin metsän muun tuoton hyöty, niin samaten kuin metsänhoidon tärkeys on selvinnyt vasta viime aikoina, samoin on riistanhoitoharrastus päässyt yleisemmin leviämään vasta muutaman viimeksi kuluneen vuoden aikana riistanhoidon tarpeellisuuden käytyä yhä ilmeisemmäksi.

Riistanhoitoa haluaisin erottaa ensinnäkin kahta eri päämuotoa: yleinen l. virallinen riistanhoito ja yksityinen l. käytännöllinen riistanhoito. Edellisellä, jota myöskin voitaisiin kutsua riistan suojeleksi, tarkoitetaan niitä säännöksiä ja näihin nojaavia yleisiä toimenpiteitä, joita lainsäädännöllä tai sen perusteella on yleisen edun nimessä määrätty noudatettavaksi riistakannan suojaamistarkoituksessa. Jälkimmäinen riistanhoitomuoto on taasen yksityisen alueella tapahtuvaa yleisten säännösten lisäksi harjoitettua, siis useimmiten luonteeltaan käytännöllistä — toimeenpanevaa — riistanhoitotyötä.

En tahdo väittää, etteikö tässä määritelmässä olisi paljonkin ontuvaisuuksia ja poikkeuksia. Onhan peräti vaikeata mennä sanomaan eri yksityistapauksissa, koituvatko riistanhoitajan toimenpiteet ainoastaan hänen omaksi edukseen — vai onko niistä yleistäkin hyötyä. Useimmiten yksityisen edun kannustamana tehty riistanhoitotyö koituu yleiseksikin eduksi, jollei muuten, niin propaganda-arvonsa vuoksi tai sitten sen vuoksi, että paikalliset riistan lisäämistöimenpiteet sen liikkuvaisuudesta johtuen tuottavat hyötyä myöskin ympäristölle. Mutta kuitenkin voidaan riistanhoitotoimenpiteitten pääryhmät käsitellä helpommin ja selväpiirteisemmin yllä esitetyn kahtiajaon puitteissa.

Alajakona voidaan aluksi kummastakin näistä riistanhoidon pääryhmistä erottaa muodollinen — passiivinen — riistanhoito (esim. vartiointi, rauhoitustoimenpiteet yksityisillä tai valtion alueilla) ja aktiivinen — suoranaisesti riistakannan viihtyvyyttä lisäävä riistanhoito (riistan istutus, riistan ruokinta, riistantuhoojain hävittäminen jne.).

Yllä esitetyn perusteella käsittelen ensin niitä toimenpiteitä, jotka kuuluvat yleiseen l. viralliseen riistanhoitoon. Vaikkakin tämä on yksityisiä riistanhoitotoimenpiteitä paljon nuorempi, niin on se kuitenkin huomattavasti nopeammin syöpynyt yleiseen tietoisuuteen kuin yksityinen riistanhoitoharrastus. Yleisen riistanhoidon peruskiveksi haluaisin merkitä metsästyksestä v. 1868 annetun keisarillisen julistuksen, jossa riistaeläimistö ensi kerran oloissamme jaoteltiin hyötyriistaan, vahinkoriistaan ja muuhun riistaan. Hyötyriistalle määrättiin rauhoitusajat, vahinkoriistalle tapporahat, kun taas muun riistan ei katsottu olevan suojelemisen arvoista tai olevan suojelemisen tarpeessa. Tästä ajankohdasta lähtien voidaankin katsoa maassamme harjoitetun yleistä, virallista riistanhoitoa.

Virallinen riistanhoito turvaa riistakannan säilymistä ja lisääntymistä pääasiassa seuraavilla yleisillä toimenpiteillä:

- 1) määräämällä riistalajeille rauhoitusajat niiden lisääntymisajaksi,
- 2) rauhoittamalla liiksi hävitettyä tai muuten vähentynyttä riistaa määrääjäksi tai toistaiseksi,
- 3) kieltämällä sellaiset pyyntitavat, jotka ovat riistaeläimille liiksi turmiollisia tai joiden katsotaan aiheuttavan eläimille liian suuria kärsimyksiä,
- 4) muodostamalla eri puolille maata suunnitelmallisesti rauhoitusalueita paikallisen riistan suojaksi tai sitten muuttolintujen pesimä- ja levähdyspaikoiksi,
- 5) vähentämällä riistalle vahingollisten petoeläinten lukua, maksamalla niistä tapporahoja tai järjestämällä yleisen riistantuhoojien hävityksen, josta on esimerkkinä mm. meillä yleisesti valtion varoilla harjoitettu varisten myrkyttäminen,
- 6) huolehtimalla koirakurin ylläpitämisestä siten, että rauhoitusajaksi aikana irrallaan metsissä ja vainioilla juoksentelevat koirat saadaan pysymään kiinni saattamalla huolimaton koiranomistaja vastaamaan tai sitten hävittämällä tällainen koira, sillä lain mukaan on siihen metsästyksistä valvovilla viranomaisilla ja riistanvalvojilla oikeus.

Yllä mainittuja ja muita näitten kaltaisia virallisia riistanhoitotoimenpiteitä on tehokkaammin alettu suorittaa vasta uuden metsäs-

tyslain voimaanastuttua, joten riistanhoito-olomme eivät suinkaan vielä ole mallikelpoisella kannalla. Mainittujen tehtävien täytännönpanossa toimivat metsästyslain säännösten mukaan seuraavat viranomaiset: poliisiviranomaiset, metsähallituksen alaiset viran- ja toimenhaltijat, tullilaitoksen, rajavartioston, merivartiolaitoksen ja merenkulkulaitoksen sellaiset viran- ja toimenhaltijat, jotka toimivat ulkona metsästysalueilla. Näitten viranomaisten toiminnan tehokkuus riippuu tietystikin mitä suurimmassa määrin heidän henkilökohtaisesta mielenkiinnostaan riistanhoitoon, mitä valitettavasti tapaamme aivan liian harvoin. Olisihan viranomaisilla ollut tilaisuutta metsästyssäännösten noudattamisen valvontaan aivan täydellä teholla jo entisten metsästyssäännösten aikana, mutta vain ani harvoissa tapauksissa voitiin tällöin puhua viranomaisten innosta toimia tämän asian hyväksi. Välinpitämättömyyteen emme kuitenkaan saa päästää uuden metsästyslakimme noudattamisen valvontaa, sillä siitä muodostuisi kuilu, josta riistanhoitomme olisi vaikea nousta.

Aivan oleellisimpia uutuuksia uusitussa metsästyslainsäädännössämme on se, että aktiiviset metsästäjäpiirit on otettu mukaan oma-kohtaisesti harrastamaan ei ainoastaan yksityistä, vaan myöskin virallista riistanhoitotyötä ja metsästyslain valvontaa. Tämä tapahtuu maatalousministeriön ja maaherran valvonnan alaisena toimivien lain edellyttämien metsästäjien kunnittaisten yhteenliittymäin, ns. yleisten riistanhoitoyhdistysten välityksellä. Niiden tehtävänä on edistää tätä virallista riistanhoitotoimintaa piiriinsä kuuluvissa kunnissa. Koska näistä yleisistä riistanhoitoyhdistyksistä toivotaan saatavan varsin tärkeä ase riistanhoitotoiminnalle ja tehokas apu viranomaisille heidän työssään metsästyssäännösten valvonnan hyväksi, haluan seuraavassa kosketella hiukan tarkemmin näiden riistanhoitoyhdistysten riistanhoidollisen työn muotoja.

Riistanhoitoyhdistyksien toimeenpanevana elimenä on johtokunta, johon kuuluu asetuksenmukaisesti 3 vakinaista jäsentä ja tarpeellinen määrä varajäseniä, edustaen kukin eri puolta yhdistyksen alueesta. Yhdistys on veloitettu asettamaan tarpeellisen määrän ns. riistanvalvoja. Tämä riistanvalvoajakärjestö on tavallisesti vielä joko yhden tai useamman yhdistyksen yhteisesti asettaman yleisvalvojan alainen. Varsinainen työtaakka riistanhoitoyhdistyksen toiminnassa on luonnollisesti sen johtokunnalla ja lähinnä puheenjohtajalla sekä tietysti myöskin riistanvalvojilla. Olisinkin halukas sanomaan, että yhtä hyvin viranomaisten kuin myöskin näiden riistanhoitoyhdistysten toiminnan tehokkuudesta riippuen maamme riistanhoito, — joka parhiksi on saatu orastamaan — kasvaa tai kuoleutuu.

Riistanvalvojat ja usein myöskin riistanhoitoyhdistysten johtokunnan jäsenet ovat suorittaneet ns. riistanvalvojavalan, jonka perusteella he voivat toimia sekä ilmiantajina että todistajina samassa metsästyslain rikkomusasiassa. Tällaisia valan vannoneita henkilöitä on riistanhoitoyhdistysten toiminnassa mukana n. 2.600. Maamme on jo jakautunut 167:ään riistanhoitoyhdistykseen, joitteen luku vaihtelee 16—25 lääniä kohti. Tällainen asianharrastajajoukko antaa arvokasta tukea viranomaisille, kunhan viime mainituissakin saataisiin lietsotuksi riistanhoitoharrastus entistä yleisemmäksi. Tämä koskee erityisesti poliisiviranomaisia, mutta myöskin — ikävä kyllä — osittain metsänhoitoviranomaisiakin.

Kaikki riistanhoitoyhdistysten riistanvalvojatoimet ovat äsken perustettuja, johtuen tästä, että useimmissa paikoin ei mitään kiinteämpää yhteistoimintaa paikallisten viranomaisten kanssa ole vielä ehtinyt syntyä. Tämä on kumminkin varsin tarpeellista. Metsästyslakia valvovien kannatus antaa toiminnalle lisää virallista tukea. Tavaksi syöpyneen salametsästystemmellyksen keskellä yksinään ollen ovat monet, varsinkin vanhemmat viranomaiset kadottaneet halunsa tämän toivottomalta näyttävän taistelun ylläpitämiseen, varsinkin koska he ovat työssään riistanhoidon hyväksi saaneet verraten vähän apua ja ymmärtämystä yleisöltä. Sopivalla puheella ja keskinäiseen ymmärtämykseen pyrkien voidaan näistä kumminkin useimmissa tapauksissa saada voimakasta tukea ja heidät osoittamaan aikaa myöten virkatoimintansa ulkopuolellekin ulottuvaa harrastusta asialle. Poliisiviranomaisen apu on sekä metsänhoitoviranomaisille että riistanvalvojille erinomaisen tärkeä, sillä on muistettava, että poliiseilla on lainmukainen velvollisuus suorittaa myös metsästyssäännösten rikkomistapauksissa tarpeellisia tutkimuksia ja tietenkin laajemmin oikeuksin kuin riistanvalvojalle on myönnetty. Useinhan poliisiviranomaisia ei kuitenkaan ole tarvis vaivata, mutta kun heidät saadaan edes muutaman kerran vuodessa liikkeelle yhteisiä „razzioita” pitämään riistanvalvojien ja metsänvartijoitten kanssa, niin on silläkin jo tuntuva ennakoestävä vaikutus salametsästyksen harjoittajiin.

Metsästyslakia valvovan viranomaisen ja riistanvalvojana toimivan henkilön tulee selvittää itselleen tarkoin, millä eri tavoin metsästyslakia ja sen perusteella annettuja säännöksiä voidaan rikkoa, niin että hän tarkastuskierroksillaan tai muuten rikkojan yllättäessään voi empimättä osoittaa asianomaisen tehneen väärin ja myöskin pystyy antamaan tietämättömille neuvoja ja selvityksiä metsästyslain säännöksistä sekä niiden käytäntöön soveltamisesta. Viimeksi mainittukin seikka on varsin tärkeä, sillä metsästyssäännökset ovat vielä valitettavasti varsin tuntemattomia monin paikoin maassa.

Metsästyslaki ja sen perusteella annetut asetukset sisältävät varsin moninaisia säännöksiä metsästyksestä. Sen takia on tarpeellista muistin helpottamiseksi jaoitella nämä säännökset eri ryhmiin. Tärkeimmät säännökset ovat sellaisia, joiden rikkominen tulee virallisen syyttäjän, maalla siis nimismiehen, toimesta oikeudessa käsiteltäväksi. Toisen pääryhmän muodostavat sellaiset rikkomukset, joissa loukataan ainoastaan yksityisen oikeutta, eikä yleistä etua ja joissa siis asianomistajasta riippuu, joutuuko rikkoja syytteeseen.

Metsästyslippu on metsästäessä ollessa näytettävä vaadittaessa sille, jonka asiana on valvoa metsästyksestä annettujen säännösten noudattamista ja metsästysoikeuden haltijalle, maanomistajalle ja heidän väelleen.

Metsästyslippu oikeuttaa metsästämiseen vain periaatteellisesti asiaa ajatellen, eikä sitä ole sekoitettava metsästyspaikkaa koskeviin lupiin.

Metsästyssäännökset ja niitä vastaan tehdyt rikkomukset voidaan sopivimmin jakaa luvattomana metsästyssaikana metsästämistä, luvattomaa metsästyspaikkaa ja kiellettyä metsästysoikeutta koskeviin tapauksiin. Luvatonta metsästysoikeutta koskevat rikkomukset ovat yksityisen syytevallan alaisia rikoksia lukuun ottamatta sellaisia tapauksia, joissa metsästysoikeus on tapahtunut metsästyslain perusteella rauhoitetulla alueella.

Metsästysoikeutta valvovilla viranomaisilla on varsin vähän valtaa kieltää kokonaan metsästysoikeus joltakin henkilöltä. Se voi tapahtua ainoastaan oikeuden päätöksen nojalla kieltämällä metsästyslippu. Sen sijaan on poliisipäälliköillä, siis maalla nimismiehillä, erinomainen valtti siinä, että he voivat täysin kontrolloida metsästysoikeuden hallussapidon ja myöskin ampumatarpeiden ostoluvan, koska he ampumatarpeista ja -aseista annettujen säännösten mukaan voivat evätä luvat epäluotettavilta henkilöiltä, vieläpä silloinkin, kun todistettavasti mitään rikkomusta ei ole tapahtunutkaan.

Tarkemmin metsästyslain yksityiskohtiin syventymättä voidaan vain yleisesti todeta, että se nykyisessäkin muodossa tarjoaa jo melkoisia mahdollisuuksia riistanhoito-olojemme parantamiseen ja aktiivisen riistansuojelun harjoittamiseen. Kaikki kumminkin lopultakin riippuu siitä, kuinka tehokkaasti saamme riistansuojelu- ja riistanhoitopropagandaa harjoitetuksi suuren yleisen keskuudessa. Mielipiteen muokkaus on kaikkien asiointien — hyvienkin — menestymiselle tarpeellista ja erityisesti tällaiset asiat kuin metsästysoikeus ja riistanhoito herättävät varsin laajojen piirien mielenkiintoa, joskin kaikki rajoi-

tukset saavat osakseen eri mieltä olevien arvostelua ja usein kirpeätäkin vastustusta. Mutta harvat ottavat yleisen edun vaatimukset huomioon, vaan suhtautuvat asioihin enemmän tai vähemmän henkilökohtaisten mielipiteittensä mukaisesti.

Riistanhoitopropagandaa on harjoitettu ja entistä enemmän suunnitellaan harjoitettavan yleisten riistanhoitoyhdistysten puitteissa paikallisesti sekä maatalousministeriön ja riistanhoidonneuvojain taholta yleisemmässä mielessä. On järjestettävä paikallisia riistanhoitoa valaisevia tilaisuuksia, joita varten onkin jo valmiina — tosin vaatimattomissa puitteissa — riistanhoitönäyttely, jota voidaan ilman suuria kustannuksia siirtää paikasta toiseen. Esitelmin ja havainnollisin kuvin sekä täytetyin eläimin selostetaan riistanhoidon vaatimuksia ja käytännöllistä riistanhoitotyötä. Myöskin on saatavissa oloihimme sopivia filmejä ulkomailta ja osin kotimaastakin. Kiertoartikkeilla ja paikallisia riistaeläimistöä ja metsästystä koskevia tapahtumia selostamalla vaikutetaan lehdistön välityksellä kaikkiin kansan kerroksiin. Vaativampia näyttelytilaisuuksia, kuten metsäpäiviä ja maakunnallisia maatalousnäyttelyitä varten propagandaa järjestettäessä omistetaan näyttelyn laadulle luonnollisesti suurempaa huomiota.

Etupäässä tällaista propagandatyötä ja käytännöllistä riistanhoidonneuvontaa varten olisi saatava vielä lisävoimia.

Nyt vasta kolmen vuoden kuluttua uuden metsästyslain voimaantulosta voidaan selvemmin nähdä koko työn laajuus. Tähän mennessä on aika kulunut niissä alkuvaikeuksissa, joista läsnäolijat ovat varsin hyvin tietoisia. Tällä hetkellä on muualla maassa paitsi Pohjois-Suomessa toiminnassa 8 riistanhoidonneuvojaa, joitten kesken maa — Oulun lääninä lukuun ottamatta — on jaettu neuvontapiireihin. Mutta lisävoimia tarvitaan kipeästi. Hallinnollinen työ on kasvamaan kasvanut ja propaganda on vasta alkuaasteillaan. Nähdäkseni olisi, huomioon ottaen paikallisen metsästyksen ja riistantuoton suuri merkitys väestölle, saatava riistanhoidonneuvontaan käytettäväksi ainakin Pohjanmaan ja Perä-Pohjolan piirikuntiin sekä myöskin Itä-Suomen piirikuntaan valtion toimesta paikallinen tukimies. Siihen nähden, että valtio on suurin maa-alueitten omistaja näissä osissa Suomea, olisi luonnollista, että metsähallituksen palvelukseen olisi saatava Pohjois-Suomeen yksi ja Itä-Suomeen toinen ammattimies. Ehkä siihen aikaa myöten päästäneekin.

Pohjois-Suomessa ovat valtion mailla kuitenkin metsästys- ja riistanhoito-olot vielä sellaisessa anarkian tilassa, että tehokkaampi metsäs-

tyksen säännöstely ja riistanhoidon edistämistyö on siellä varsin vaikeata.

Rauhoitusalueita perustamalla voidaan kyllä tilannetta auttaa, mutta vain teoreettisesti. Valvontaan ei riitä miehiä eikä varoja, rauhoitusalueita ei voine olla kuin harvassa, eikä niillä ole koko tämän maamme laajan osan riistakannalle vastaavaa merkitystä. Sen vuoksi on metsästäjien itsensä kesken tavalla tai toisella saatava vastuuntunto hereille ja pysyvämpi riistamaitten omistustunne muodostumaan. Vastatällainen oman edun huomaaminen saa tässäkin asiassa kansan ymmärtämään riistanhoidon tarpeellisuuden ja hyväksymään ne, muuten kieltoihin tuntuiset toimenpiteet, joilla riistakantaa saavutettujen kokemusten mukaan voidaan elvyttää. Tällöin on väestöllä itsellään harrastusta riistansuojelunkin harjoittamiseen. Rauhoitus olisi näillä riistanhoitoalueilla tehtävä kierrokselliseksi niin, että aina jonkin vuoden rauhan jälkeen metsästäjät taas saisivat nauttia suojellulta alueelta työnsä tuloksia ja rauhoitus kohdistuisi riistanhoitoalueen uuteen kolkkaan. Tahtoisin teroittaa sitä, että metsästäjä on paras vartija, joka mustasukkaisesti pitää kiinni alueensa koskemattomuudesta.

Jos sanotun luontoisia riistanhoitoalueita saadaan valtion maille perustetuksi, niin luonnollista on, että metsähallituksen alaiset viran- ja toimenhaltijat saavat tällaisilla riistanhoitoalueilla — rauhoitusalueita lukuun ottamatta — taatuksi matkoillaan metsästysoikeuden, sillä alueitten järjestyssäännöt on suunniteltu päävirastojen hyväksyttäväksi, mikäli tätä ei haluta antaa piirikuntakonttoreiden tehtäväksi. Ehdotettua järjestelyä nykyisille „vapaa metsästyksen” alueille Pohjois-Suomessa on pidetty tarpeettomana, mutta haluaisin vain huomauttaa, ettei pimeimmästä Afrikasta, eikä Siperian tai Kanadan jääaavikoiltakaan löydä enää sellaista metsästyksanarkian aluetta kuin meillä ovat nämä tärkeät riistamaat Pohjois-Suomessa. Jo siitäkin syystä, että valtio on uhrannut ja tulee vielä enemmän uhraamaan varoja erityisesti tuottavan arvokkaan turkisriistan istuttamiseen näille alueille — mainitsen vain piisamimyyrät, majavat ja hopeaketut — on tällainen metsästäjien omakohtaiseen toimintaan vetoava järjestely välttämätön ryöstöpyynnin ehkäisykeino. Paikalliset asukkaat ovatkin yleisesti suhtautuneet myötämieleisesti tällaisiin esityksiin, mikäli olen matkoillani ammattimetsästäjäin kanssa pitämässä kokouksissa saanut tietää.

Yksityisen käytännöllisen riistanhoidon harjoittamisesta — siis ns. kenttätyöstä — vielä muutama sana. Sen voimme jakaa riistan-istutustoimintaan, riistan ruokkimiseen ja aluevartiointiin.

Metsänhoitajien jatkokurssit

Läsnäolevista on moni joutunut toimimaan riistanistuttamisessa varsinkin viime aikoina, jolloin valtion maille on ollut tilaisuus järjestää piisamin ja majavan istutuksia. Yleensä onkin sanottava, että turkisriistan istutus kantaa paljon parempia ja näkyvämpiä tuloksia kuin epävarmemman linturiistan siirtäminen. Linturiista on paljon herkempää mm. taudeille ja ravintosuhteiden vaihtelulle kuin nisäkäseläimet. Samoin niiden lisääntymisessä huomaamme selviä hyviä ja huonoja vuosia paremmin kuin turkisriistassa.

Taudeista puhuen olisin hyvin kiitollinen, jos saisin käytettäväkseni kuolleena tavattuja eläimiä, joita erityisesti kylmänä vuodenaikana on helppo jäätyneenä lähettää tutkittavaksi.

Riistan turvapaikoista on sekä yksityisillä metsästyksmailla että kaikenlaisten riistanvihollisten varalta myöskin yleisillä rauhoitusalueilla huolehdittava. On pidettävä riistan viihtymiselle varsin edullisena sitä, että vanhanaikaisesta metsänhoitoperiaatteesta on luovuttu, sillä sen mukaanhan pyrittiin metsät tekemään puistomaisiksi ja vapauttamaan aluskasvillisuudesta, joka kuitenkin on riistan tärkein turvapaikka ja ravinnonsaantiin välttämätön. Tiheät eritoten ylitteävät nuorennosalueet, katajikat kivikkomäissä ja peltojen reunoilla, tiheät kuusinäreiköt metsien laitamilla ja viidakkomaiset pajukot ja lepiköt liian kosteilla viljelykseen kelpaamattomilla alueilla muodostavat riistan parhaita turva- sekä syötöspaikkoja. Niiden ei tarvitse olla suuria alueita, kunhan niitä on edes pari kolme km²:llä muutama kymmenen neliömetrin laajuusina aloina.

Vielä muutama sana riistan ruokinnasta. Meillä ei sellaista suuriirteistä ja kallista riistanruokintaa kannata yleisesti toimeenpanna, jollainen on yleistä Keski-Euroopan riistasta rikkaalla alueella. Tähän on syynä se, että riistamäärämme joka tapauksessa on vain murto-osa keski-eurooppalaisesta riistatiheydestä luontaisista rajoitukstamme johtuen. Meiltä puuttuu kauriit, saksanhirvet, kuusipeurat, villisiat, valtavat fasaani- ja peltopyy-laumat jne., joiden viihtymiselle tarpeellisia luontaisia edellytyksiä maassamme ei ole ollenkaan tai ovat nämä ainakin paljon vähäisemmät kuin Keski-Euroopassa.

Niillä aloilla, joissa peltopyy on päässyt leviämään luontaisesti, on peltopyynten ruokinta suositeltavaa. Latojen pohjille jääneitä heinärippeitä ja siementen puruja lisättynä puintijätteillä ja välttämättömällä hiekalla on kaikkialla saatavissa peltopyyn ruoaksi siirtokustannuksilla. Ruokintapaikka olisi järjestettävä luontaiseen katajikko- ja tai kuusinäreikkötiheikköön, jossa elämillä on tilaisuus piileksiä vihollisiaan, eritoten petolintuja ja kulkukissoja. Samanlaisiin paikkoihin on sopiva järjestää jäniksille jonkinverran heinää ja haloiksi hakattujen haapojen oksia ja latvuksia kuorittavaksi. Han-

gen aikana läheisien oraspeltojen hankea rikkomalla olisi näille järjestettävä tilaisuus viheriän lisän saamiseksi ruokaansa.

Syksyisin voidaan etäisimmille metsävainioille jättää joku kuhilas metsojen ja teerien herkuteltavaksi talven mittaan. Näistä on kuitenkin se varjopuoli, että salametsästäjät usein käyttävät tilaisuutta hyväkseen saalistaakseen tällaisilla syöntipaikoilla. Vaativampia riistanruokintamuotoja ei meillä yleisesti kaivata ennenkuin riistanhoitoloimme ovat muussakin suhteessa kehittyneet.

Edellä on selostettu riistanhoitomme vaatimuksia tulevaisuuteen nähden ja sen eri muotoja, joita maassamme voidaan katsoa edullisimmiksi ja käytännöllisimmiksi. Huomaamme, että meillä on mahdollista saada riistanhoidon teho moninkertaiseksi, sillä yksistään tärkeimmän riistanhoitoa haittaavan epäkohdan — luvattoman metsästyksen — valvontaan on ainakin teoreettisesti käytettävissä 6—8-tuhatin määrä tottuneita miehiä, nimittäin eri viranomaisista ne, joille kuuluu lain ja asetusten mukaan metsästyslain valvonta, ja lisäksi varsinaiset riistanvalvojat. Nämä olisi vain saatava hereille ymmärtämään asian tärkeys ja käsittämään niitä taloudellisia ja esteettisiä arvoja, jotka riistakannassamme piilevät, jotta he kukin piirissään kiinnittäisivät yhä enemmän huomiota muun toimintansa ohella riistan suojaksi tarkoitettujen metsästyssäännösten noudattamiseen.

Paremmin kuin millään pakkokeinoilla katsoisin tehostetulla propagandalla saatavan aikaan toivottuja tuloksia entistä yleisemmän mielenkiinnon herättämisessä näihin asioihin. Te metsänhoitajat voitte toimia mitä menestyksellisimmin — paitsi käytännöllisessä riistanhoitotyössä hallintanne uskotuilla valtion maille — myöskin valistustyön harjoittamisessa, sillä sananne kuuluu kansan eri keroksiin. Kaikki valistustyöhän ei tarvitse olla pelkkää sanomalehtikirjoittelua tai siihen verrattavaa julkista valistusta. Usein saavutetaan pysyvämpiä tuloksia yksityisellä valistustyöllä. Erityisesti pyytäisin teitä kiinnittämään huomiota ja voimienne mukaan osallistumaan riistanhoitoyhdistysten työhön alueellanne ja ammattitaitoisina yhdistyksen johtokunnassa väärin ymmärretyn. Samoin olisi suotavaa, että entistä kiinteämpiä yhteistyömuotoja syntyisi myöskin teidän ja poliisiviranomaisten kesken. Sellaisetkin henkilöt, jotka eivät ole itse metsästyksestä kiinnostuneita, saadaan helposti mukaan riistansuojelutyöhön. Myöskin alaisenne lukuisat metsänvartija- ja metsätyönjohtajajoukot olisi saatava entistä enemmän mukaan käytännöllisen riistanhoitotyön tärkeyttä ymmärtämään ja siihen entistä aktiivisemmin osallistumaan. Tähän on teillä lähimpinä esimiehinä

parhaat mahdollisuudet. Toivonkin teidän suurella vaikutusvallallanne tukevan riistanhoitotyötä kaikissa niissä muodoissa, joihin sinä olette tilaisuudessa osallistumaan. Pian pääsemme silloin sellaisiin tuloksiin, jotka vieläpä voivat ylittää parhaat toiveemmekin, sillä riistakanta reagoi helposti huolenpitoon, jota sille osoitetaan.